

KERKELUK LEVEN

ZELFSTANDIG OPTREDEN IN DE POLITIEK?

III.

Juist wilden we ons zetten tot het schrijven van ons derde artikel, toen de post, tegelijk met ons vorig nummer, me onderstaanden brief bracht.

De Bilt, April 1947.

Hoogeerw. Hooggel. Heer,

Het is met eenigen schroom, dat ik kom met het verzoek om plaatsing van enkele regels in „De Reformatie“. In de hoop dat aan mijn verzoek kan worden voldaan, zeg ik U bij voorbaat dank.

„De Reformatie“ heeft ruimte verleend voor een oproep aan Anti-Revolutionaire leden van de vrijgemaakte kerken. Dit heeft mij zeer bevreesd, omdat een dergelijk onorganisatorisch optreden ook onze kerk in opspraak brengt.

Ik heb jaren „De Reformatie“ gelezen en er veel door geleerd, waarvoor ik zeer dankbaar ben.

Maar na lezing van dien oproep, kwamen er vragen bij mij boven. Wil men in Roomsche richting dringen? Moet de kerk het in de politieke organen te zeggen hebben? Of is de actie een gevolg van smartelijke ervaringen in het kerkelijk leven?

Ik kan mij niet voorstellen, dat men tot die actie is gekomen om redenen verondersteld in de eerste twee vragen. En wat de laatste vraag aangaat, daarin vind ik ook geen grond voor een dergelijk optreden.

Maar waarom die oproep tot de leden van de vrijgemaakte kerk? Als men zou denken dat die wel mee zullen doen, omdat het van medebroeders komt, dan zal men zich vergissen. Ik hoop dat er maar weinigen zullen zijn, die aan dit werk mee doen. Graag neem ik aan, dat zij het goed bedoelen. Maar toch acht ik dit systeem fout. Deze weg is een kromme. Leden van de partij hebben krachtens hun lidmaatschap te handelen. Mannen, die zich van verbanden en reglementen niets aantrekken, bouwen niet, maar breken. Juist kerkmensen moeten ook in het verenigingsleven serieus zijn.

Deze daad is organisatorisch fout en daarmee m.i. geoordeeld.

Maar daarnaast wordt onze kerk en onze partij in opspraak gebracht.

Het schijnt tegenwoordig heldhaftig te staan, als je eens van den regel afwijkt. Zoo licht spelen persoonlijke en gevoelsfactoren een rol, waardoor veel wordt vertroebeld. In welken kring valt er niet wat op te merken? Als er iets in onze partij niet goed gaat, dan zeggen op de plaats waar dat hoort, hoe het dan wel moet, maar dan gaan we toch niet naar buiten om een indruk te geven hoe slecht de Christenen met elkaar overweg kunnen. Het is al meer dan droevig.

Als de Anti-Revolutionairen dit systeem gingen volgen, dan was daarmee de partij om hals gebracht. Maar gelukkig, dat niet een kerk de grondslag van onze partij is, maar uitsluitend de beginselen van 's Heeren Woord. En ongetwijfeld is er in dit werk veel gebrekkigs, ja in welk werk niet. Doch dat gebrekkige is niet te wijten aan de partij, maar aan ons zelf.

Elken dag staat Gods Woord voor ons met Zijn eischen en beloften en die daarbij willen leven en werken met zelfverloochening, die kunnen in 's Heeren kracht ons volk en de Overheden voorhouden den eisch van Gods ordinantiën.

Dan komt er reformatie in alles, maar deformatie zoo we op kromme wegen gaan, waar tijd, krachten en geld, wat alles Godes is, worden verknoeid en 's Heeren Naam gelasterd om onze ruzies.

Hoogachtend,

H. OUDEKERK.

Tot goed verstand worde bedacht, dat schrijver van dezen brief ons artikel van nr. 29 nog niet had kunnen lezen, bij het schrijven van dit stuk; of hij dat van nr. 28 heeft gezien, blijkt niet. We gaan ervan uit, dat hij alleen zich verzet tegen het feit, dat er een (door ons blad gepubliceerde) oproep is tot A. R. leden van de vrijgemaakte kerken, zooals het duidelijkshalve heet.

Het zal me wel niet kwalijk worden genomen, als ik ditmaal, terwille van inzender, en van anderen, die met de door hem geopperde vragen „zitten“, den draad van mijn artikelenreeks even laat vieren, en aan zijn stuk den voorrang geef.

Of inzender de situatie precies teekent, als hij bedoelden oproep gericht ziet tot „A. R. leden van de vrijgemaakte kerken.“? Er zullen voorzeker ook mensen welkom zijn, die niet of niet meer tot de A. R. partij behooren. Want een feit is het, dat er zijn, die niet meer bij eenige A. R. kiesvereniging aangesloten zijn. Ik wijs erop, dat ook de tekst van den oproep zelf doet uitkomen, dat niet leden der A. R. partij, doch leden der (vrijgemaakte) Geref. kerken zijn uitgenodigd; en dat dus ieder welkom is, die zich van uit zijn christelijke belijdenis, en van uit zijn door en in de vrijmaking verscherpte aandacht voor de noodzaak van hernieuwde toetsing der bestaande christelijke organisaties, voor de vraag geplaatst ziet, wat hij doen moet op politiek terrein. We zijn bovendien geïnspireerd door een A. R. (!) studieclub.

Dat op te merken is geen muggenzifterij. Het betekent immers al aanstonds, dat wij inzenders klacht over „onorganisatorisch optreden“ moeten afwijzen als hier niet ter zake.

Begrijpen we inzender goed, dan komt bij hem deze

klacht op uit de overtuiging, dat, vóór men zich gezamenlijk bezint over de vraag, wat op politiek terrein ons te doen staat, eerst de officiële partij-instanties (der A. R. partij) te raadplegen, c.q. te „kennen“ zijn.

Maar dat bezwaar deelen we niet.

Primo, omdat ik men te weten, dat zoo iets al gebeurd is, b.v. te Berkel-Rodenrijs, waar naar aanleiding van zeer scherpe, wij consequent-getrouwe synodoeratische uitspraken van een dominee over leden der A. R. partij de leiding der partij gemengd is in een ter plaatse uit dien hoofde gerezen geschil.

Secundo, omdat aan ieder het recht vrijstaat, met anderen te beraadslagen over de vraag, welke de concrete roeping Gods is in een zeer concrete en uiterst verwarde situatie, waarin de A. R. partij als zodanig geen positie gekozen heeft, ten aanzien waarvan ze ook geen principieele leiding geeft, noch geven wil, en waarin toch de individuele belijders zich tot scherpe positiebepaling over en weer kunnen roepen voelen.

Inzender zal waarschijnlijk zich overtuigd houden, dat alleen vrijgemaakten zich afvragen, of zij, zonder verdere vijven en zessen in één politiek partijverband met synodocraten kunnen samengaan. Maar hoe weet hij dat? Ik kan me voorstellen, dat er synodocraten zijn, die niet graag meer met vrijgemaakten willen samenwerken. Zoals ik het publieke gedrag der H.H. Ridderbos, Nauta, Dijk etc. verschrikkelijk vind, en hun deswege een leidende plaats in een zedelijk, principieel-bouwend lichaam niet toevertrouw, noch aan hun verkiezing daartoe meer meewerken zal, zolang zij zich van wat ik hun zedelijke en openbare misslagen noem, niet openlijk bekeeren, zoo moeten zij mij wel een verschrikkelijk mens vinden, en mij zulk een leidende positie om 's Heeren wille evenmin willen toevertrouwen. Dat doen ze trouwens niet. Alleen maar: zij zeggen het niet openlijk. Ik wel, 't is toch geen kleinigheid: openlijke verachting der orde Gods? Publieke revolutie? Mouterij? Als ik mouter ben in de kerk, en nu al zooveel jaren in die fundamenteel revolutionaire houding volhard, dan ben ik voor elke christelijke organisatie een direct gevaar. En dan zijn alle „vrijgemaakten“ het niet minder. Wie zou nu aan synodocraten het recht betwisten, daar eens over te praten? De den ze 't maar eens — maar dan publiek! Ze hebben toch zeker niet verwacht, dat wij in de kerk hen zouden hooren in hun profetisch-koninklijk vloeken tegen ons, en op ander gebied hen zouden willen laten zeggen: kom in: gij gezegende des Heeren? Heusch, wij zijn op dit punt grimmig ernstig.

Zouden wij als gereformeerde mensen niet eens mogen spreken over de houding tegenover de V. U.? Althans niet zonder eerst curatoren en directeuren daarin te kennen? Maar die kennen we al lang. We zien, wie zij benoemen, en wie ze beschermen, en wie ze maar laten praten, als zij bezwaren bekend maken of aanbieden, deze te motiveeren. En zoo zien we ook, hoe vele vooraanstaande personen in de A. R. partij en vele, zeer vele leden, zich verhouden tegenover wat al sinds 1944 publiek de aandacht eischt als een kwestie van leer en leven, van Kerk en Koninkrijk Gods, van orde en ordeverstoring, van bouw en braak.

In de derde plaats: noch inzender, noch ondergeteekende weten, of de oproep, door hem bedoeld, niet tot gevolg zal hebben, dat op een of andere wijze officieel de A. R. partij-instanties zullen worden „gekend“ in een of anderen handel.

Men moet met het woord „actie“ voorzichtig omgaan. De dominees, die we verleden week op het oog hadden, toen we spraken over de acties-Weggemans, Apeldoorn, Rotterdam, Bloemendaal, hebben toch ook niet den organisatorischen weg gevolgd? Zij verlieten dien juist: ze moesten bidden om zegen op de geschiedenis, en probeerden juist de geschiedenis te doen vergeten. De lieden, die vóór de synode een vóór-„synode“ hielden (in Amersfoort) gingen daarin toch ook niet den organisatorischen weg? Laat men ook onze christelijke vrijheid niet aan banden leggen, die onze eigen verantwoordelijkheid zouden overdragen aan een partijbestuur of iets dergelijks. Er wordt al zooveel individuele verantwoordelijkheid afgeschoven op de..... organisatie.

Dat „onze kerk“ in opspraak komt, is dat zoo erg? Het zou erg zijn, als het niet zoo was. Dacht iemand, dat we niet in opspraak zouden komen, als we ons alleen maar voor kerkelijke zaken interesseeren? Zelfs, indien we tot dit kwaad van bijna-algeheele werkstaking vervallen zouden, bleven we nog in opspraak. Het zijn toch zeker Anti-revolutionairen, die, als ik ergens kom preeken, vooraf een stelletje krantjes van ds Toornvliet sturen met allerlei nonsens erin? Het zijn toch Anti-revolutionairen, die dominees uitsturen om te werken onder studenten, tegen ons, d.w.z. tegen degenen, die onwettig zijn aan hen, die den principieelen opbouw der christelijke organisaties willen helpen beschermen tegen de barthianen, die lieden van de Partij van den Arbeid, met wie zij even genoegelijk fraterniseeren als ze ons zwart maken? Het zijn toch Anti-revolutionairen, die de V.U. meer en meer drijven in een aan onzen beginselstrijd over heel de linie koppig-vijandige richting? Het zijn toch anti-revolutionaire hoogleraren, en anderen, die voor de rechtbank staan te loochenen de beginselen, waarvoor Kuypers vocht in 1886, en dit,

UIT DE SCHRIFT

SPOTTERS DES HEEREN.

Als hij (= Eliza) nu den weg opging, zoo kwamen kleine jongens uit de stad, die bespotten hem, en zeiden tot hem: Kaalkop, ga op, kaalkop, ga op! 2 Kon. 2:23b.

Wanneer Eliza als opvolger van Elia zijn intrede doet in Israël, wordt hij begroet met den hoon van Bethel's jeugd. Over den leeftijd van deze „kleine jongens“ kan alleen gezegd worden, dat hetzelfde Hebreeuwsche woord ook gebruikt wordt voor jongens, die reeds twintig jaar zijn. En wat zeggen ze eigenlijk? We kunnen hun spotwoorden wellicht het best zoo omschrijven: „kale schoolier, kom maar op als je durft!“ Deze hoon treft Eliza niet persoonlijk, maar als ambtsdrager, woorddrager van Israëls God. Ze kennen Eliza als profet des HEEREN. En daarom hoonen ze hem. In hun spot breekt dus uit de haat tegen den HEERE zelf en tegen Zijn openbaring, zooals die in de laatste dagen zoo krachtig onder Israël geschied was door Elia. Daardoor wordt hun spot te vreeslijker. Want heeft de HEERE Zich niet als waarachtige God op den Karmel geopenbaard? En heeft Hij daar en elders niet bewezen, dat de spotters van Zijn Naam en werk door Hem worden verdelgd? Nu deze jeugd nog durft te spotten, tasten ze daarmee aan heel het verlossingswerk des Heeren, zooals dit in den Messias vastligt. Tegen dit heilswerk verzet zich de geest van Bethel. In deze knapen toch spreekt de geest der ouders. De ouders leven in de kinderen voort. En zij hebben het zaad der kerk, dat den Heere moest worden gewijd, als vijanden des Heeren grootgebracht. Daardoor zijn zij oorzaak, dat hun kinderen uit de gemeenschap des verbonds moeten worden uitgerooid. Wie den Heere verlaat, trekt, zoo God het niet verhoedt, zijn nageslacht mee ten verdere.

Dr M. B. VAN 't VEER +

omdat theologen het in hun hoofd haalden, iemand uit te werpen, die op Kuypers enige correcties meent te moeten aanbrengen? Dacht inzender, dat we niet in „opspraak“ komen zouden bij hen, die ons nu al jaren lang met kapitaal van De Strijdende Kerk georganiseerd gaan zwart maken?

Kom.

Laat hem dit gelooven: het eenige middel, om dien blinde haat in zijn uitspraken te remmen, is: toonen, dat het ons meenens is. Zooals vrijmaking het eenige middel is, om de synodes te doen nadenken over wat ze gedaan hebben, zoo is de aankondiging, dat we ook op niet-kerkelijk terrein het met de reformatie gemeend hebben, het eenige middel, om de „opspraak“ waarin we komen, een klein beetje te dwingen, minder onzakelijk te worden. Meer bereiken we niet, want de tegenstellingen liggen tenslotte op ethisch terrein.

Velen vergeten, dat de wijze, waarop men van KERKELIJKE zijde ons heeft weg-gewerkt, ook op POLITIEK terrein gevolgen heeft en hebben wil. Kijk nu maar eens naar die z.g. oecumenische „synode“ in Amerika en naar wat daarop volgen zal. Officieele woorden spreekt men in Nederland, die den indruk geven, alsof men uiterst begeerig is, met ons saam te spreken. Nadat men ons eerst heeft uitgeworpen. In werkelijkheid echter gaat men menschen van onderscheiden werelddelen samenroepen, z.g. voor een oecumenische synode. We hebben destijds in de dagen der Groningsche synode in De Reformatie verteld, dat die zaak samenhangt met de oprichting van een tweede dusgenaamde gereformeerde universiteit in Amerika. Men heeft enkele weken geleden in „Trouw“ kunnen lezen dat dat ook zoo uitgekomen is. Maar in het critieke oogenblik heeft men ons weggewerkt. Dacht men soms dat zoo'n nieuwe universiteit geen gevolgen had voor het POLITIEKE leven? Natuurlijk. Maar men heeft eerst de richting, die in Nederland, en daarna verder, heeft getuigd of zou hebben kunnen getuigen voor diepergaande principieele, reformatorische bezinning, weggewerkt. Dat zijn de naakte feiten; en wij sluiten ons oog daarvoor niet, als op een enkel postje een man van ons wordt neergezet, daar waar hij toch geen kwaad kan. Wij willen de waarheid Gods zeggen kunnen ook op gebieden, wetenschappelijk, en politiek, waarop het hard noodig is dat weer geluisterd wordt naar het Woord. Maar men sluit bij voorbaat ons uit. En men benoemt daar studiecommissies, waar wij, vrijgemaakten, ons een beetje in verneuteren, zolang het vleesch ons bekoort, en waar we ons over bedroeven, zodra we weer ernstig worden. Studiecommissies. We kennen ze in Nederland. De pluriformiteit b.v. Die moest, naar het in 1936, toen de aanval officieel geopend werd, heette, o zoo bitter-bitter-noodig worden bestudeerd, want o, er was zoo'n onrust en zoo'n afval. Eindelijk kwamen de heeren in Sneek met een rapportje voor den dag, dat van den onzin wriemelde, dat dan ook hopeloos strandde. Maar als ze in Utrecht een middel hebben om „den lintworm“

toch weg-
lingen, en
dan kan
zijde ges-
noodig. De
gespanne
moet inv-
Hepp en
de kerk.
een post
begrip
grandio-
aanstond
reformat
bestreed.
Dijk, die
in schoo-
zaak van
chisch le-
pooten z-
matorise-
effect zo-
Dooyewe-
geerd, en
verlange-
laten; —
gebroken
menisch/
actie vo-
ning ond-
noodig i-
studieco-
cept, ov-
En zoo
Laat
zeer be-
gebied.
het met
reforma-
voortges-
den. Me-
praat;
verschu-
er word-
weet va-
nadruk
LITTEK
J u i s
En z-
ten? J
toch ee-
bouw?
Volge-
zender.

GEDEELTE MEJUI

De st-
„moed-
positief
Zoo i-
door ni-
hervond-
moed, l-
weer n-
Daar
waarme-
jes, hel-
satie (c-
Ze haal-
aan: w-
tot dit
wil Est-
ling gel-
waarin
slokt, h-
Een pl-
oogenbl-
den kar-
ment b-
Ik d-
als bel-
inzink-
intellec-
onderw-
Ik der
Curaga
Bata
sterken
worden
geruim-
ken zi-
brachtu-
numme-
Dit las-
den ee-
den, he-
senteer-
ben (o-
gedaan
schreef
weg, n-
zoo mi-
voorbe-
„vonn-

g opging, zoo stad, die be-
em: Kaalkop,
Kon. 2: 23b.

a zijn intrede
en hoort van
se „kleine jon-
hetzelfde He-
voor jongens,
n ze eigenlijk?
het best zoo
r op als je
loonlijk, maar
aëls God. Ze
En daarom
a uit de haat
enharing, zoo-
g onder Israël
it hun spot te
Zich niet als
kenbaard? En
at de spotters
den verdeeld?
sten ze daar-
Heeren, zoo-
dit heilswerk
e knapen toch
s leven in de
der kerk, dat
vijanden des
oorzaak, dat
ronds moeten
ant, trekt, zoo
mee ten ver-
N t VEER +

hoofd haalden,
nige correcties
zender, dat we
hen, die ons nu
rijdende Kerk

tiddel, om dien
men, is: too-
a. Zoals vrij-
nomen te doen
zoo is de aan-
lijk terrein het
en, het eenige
se komen, een
lijk te worden.
ellingen liggen

rop men van
werkt, ook op
ben wil. Kijk
be „synode“ in
zal. Officieele
le den indruk
et ons aan te
itgeworpen. In
en van onder-
z.g. voor een
ds in de dagen
matie verteld,
hting van een
universiteit in
len in „Trouw“
ien ia. Maar in
is weggewerkt.
n nieuwe
lgen had
en? Natuur-
die in Neder-
of zou hebben
nde prin-
he bezin-
feiten; en wij
en enkel postje
r waar hij toch
id Gods zeggen
lijk, en politiek
eluisdert wordt
orbaat ons uit.
sics, waar wij
kneuter, zoo-
r we ons over
vorden. Studie-
id. De plurifor-
6, toen de aan-
o zoo bitter-
o, er was zoo'n
de heeren in
g, dat van den
strandde. Maar
„den lintworm“

toch weg te werken, niet wegens kerk-theoretische stel-
lingen, maar zoogenaamd wegens or-de-ver-sto-ring,
dan kan ineens die heele pluriformiteitskwestie ter-
zijde geschoven worden. In Nederland is 't niet meer
nodig. Maar de oecumenische synode wordt er vóór
gespannen, wat natuurlijk straks weer op Nederland
moet inwerken; en zij benoemt kalmjes weer.....
Hepp en Dijk en Nauta in een studietoelichting over.....
de kerk. Hepp, die in zijn te Sneek ingediend rapport
een poging waagde, om Schilder vanwege zijn kerk-
begrip in staat van beschuldiging te stellen, wat hem
grandioos mislukte. Die evenwel met dr H. H. Kuyper
aanstonds in 1933 de wereld had verrast met de anti-
reformatorische uitlating, dat wie de pluriformiteit
bestreed, sneed in het hart der reformatie. En dan
Dijk, die de meening der meerderheid verkent, en deze
in schoone woorden giet. En dan Nauta, die de heele
zaak van de „tucht“ bedorven heeft met zijn hiërari-
schisch kerkrecht. Die menschen moeten nu de zaak op
pooten zetten inzake de kerk. De strooming, die refor-
matorisch werken wilde, wat ook voor de POLITIEK
effect zou gehad hebben, is weggewerkt. Vollenhoven
Dooyeweerd worden geïsoleerd, op alle manieren gene-
geerd, en hebben de eenigen, die hen in bepaalde grond-
verlangens hadden willen verstaan en helpen, losge-
laten; — waarmede hun invloed-naar-buiten tevens is
gebroken. En en passant worden de zaken in „oecu-
menisch“ verband zoo geregeld, dat de reformatorische
actie voor lange tijden van de beïnvloeding der mee-
ning onder hen, die de principieele bezinning het hardst
nodig hebben, wordt uitgesloten. En zoo komen er
studietoelichtingen over KERK EN STAAT, zelfde re-
cept, over de HUWELIJKSETHIK, zelfde recept.
En zoo voort. En zoo voort.

Laat men toch zien wat er gebeurt. Men sluit ons
zeer bewust uit van elke medewerking op principieel
gebied. De tegenstand, dien men in Nederland, zonder
het niet argumenten te kunnen winnen, bood aan de
reformatorische beweging, is tenslotte taai en koppig
voortgezet tot in een uitwerping op belachelijke gron-
den. Men heeft heel wat menschen tot verraad omge-
praat; persoonlijke lasterpraat, ellendige probleem-
verschuiving deed de rest. De goede menschen denken:
er wordt zoo geschied om hereeniging. Maar wie iets
weet van wat er werkelijk gebeurt, die beseft: heel
nadrukkelijk worden we UITGESLOTEN ook op PO-
LITIEK TERREIN, wat betreft de principieele studie.
Juist in de kerk!!

En zouden onze menschen dan niet eens mogen pra-
ten? Juist als kerkleden? Ze hebben
toch een roeping? Ook voor den principieelen nieu-
bouw?

Volgende week het slotstuk over den brief van in-
zender. K. S.

GEDENKT HET MOTTO VAN MEJUFFROUW KUYPER.

De spreekwoordenmakende gemeente zegt, negatief:
„moed verloren, al verloren“, Gods kerk antwoordt,
positief: beginsel herkegen, moed herkegen.

Zoo is het ook in de vrijmaking. We hebben in een
door niemand onzer gezochten strijd ons fundamenteel
hervonden, en nu geeft God ons ook weer goeden
moed. Dien te weten in ons hart, dat hebben we ook
weer nodig. Opdat we niet vertragen.

Daarom denk ik vaak in deze dagen aan het motto,
waarmee mejuffrouw Kuyper destijds hetzij de meis-
jes, hetzij de vrouwen, toen ze tot een eigen organi-
satie (of tot den stempel) kwamen, heeft opgewekt.
Ze haalde toen een woord van Mordechai tot Esther
aan: wie weet of gij niet om zulken tijd als deze is
tot dit koninkrijk geraakt zijt? (Esther 4:14). Hij
wil Esther er op wijzen, dat Jahwe een wijze bedoe-
ling gehad heeft met juist in den betekenisvollen tijd,
waarin Israël, de kerk, gevaar liep te worden opge-
slokt, haar een plaats te geven in de eerste geleiden.
Een plaats daár, waar — een tyran in Susan kan elk
oogenhlik exploderen — met scherp geschoten wor-
den kan. Maar, waar tevens de mogelijkheid is, instru-
ment te zijn tot behoud der bedreigde kerk.

Ik denk aan dit woord, als ik tob over onze plaats
als belijders te midden van politieke verzwakking en
inzinking. Ik denk er aan, als ik zie, hoe het met de
intellectuelen — denk maar eens aan ons middelbaar
onderwijs en aan de onderwijzers — achteruit vliegt.
Ik denk er ook aan, als ik kijk naar Batavia en
Curaçao.

Batavia. We hebben, om onze broeders ginds te
sterken, wetende, dat ze gevaar liepen, verstrikt te
worden in de diplomatie van hen, die ginds al zoo
geruimen tijd aan de gereformeerde belijdenis ontzon-
ken zijn, over Batavia geschreven. Verleden week
brachten we het bericht van vrijmaking, en in dit
nummer citeert prof. Veenhof een officieel bericht.
Dit laatste komt hierop neer: de synodocraten beleef-
den een zwarte „indonesische“ week. Enkele duizen-
den, heel een groep, die een particuliere synode repre-
senteerde, is zoo maar officieel weggelopen. Ze heb-
ben (ongemoed gelaten) tien- en honderd-maal meer
gedaan, dan ondergeteekende, die een gesloten brief
schreef aan de kerkeraden, blijvende in den kerkelijken
weg, met het oog op de volgende synode. Ze hebben
zoo maar publiek gezegd, en dit zeggen ook publiek
voorbereid; dat heel de grondaxioma's, waarop de z.g.
„vonnissen“ van 1944 rustten, geen knip voor den

neus waard waren (n. de bindendverklaring der leer-
uitspraken, b. de these, dat wat de synode besloten
had, door alle kerken ipso facto besloten was). Daar
staan dus Ridderbos, Dijk, Nauta, met hun axioma's
in de indonesische kou. Ze hebben medestemmers ver-
loren, maar medestanders waren het nooit geweest.
Ze ondervinden de gevolgen van de tactiek der „over-
stemming“ zonder overeenstemming. De linksche
flank heeft hen geholpen, om de rechtsche bij syno-
de besluit weg te werken; de linksche dacht daarbij
links, en de aanvoorders der synode dachten alleen
maar niet-rechts. En nauwelijks is het plan der uit-
werping gelukt, of men ziet de groep uiteenvallen. Men
houdt velen over, maar hoevelen zijn er onder hen,
die weten waar het om gaat, en die hartelijk het eens
zijn, en danken voor het beleid-Ridderbos c.a.? Zoo
maar een heele particuliere synode, die rondweg ver-
klaart: het was maar onzin, die binding (al heeft die
groep overigens zich ook miserabel gedragen).

Curaçao. Daar is dr de Bondt heen gestuurd; en de
tragiek van zijn synodalisme heeft hem ook daar tot
de consequenties gevoerd: gebedel aan den trouwen
ouderling v. d. Marck om toch als-t-u-blijft hem niet
te noodzaken, den Naam des Heeren tegen hem te
moeten aanroepen, en toch maar uit den ambtsdienst
weg-te-lóopen. En toen de man het niet deed, toen na-
tuurlijk: hem het ambt „ont-nemen“.

En zie, terwijl nu in Oost en West de toch al ver-
zwakte synodocratische behuizing in elkaar zakt, daar
komt in Batavia en Curaçao een vrijmaking. We hou-
den hier niet van militaire beelddruk; maar men
zou kunnen zeggen: terwijl zij, die hun ontbindende
kerkscheur-politiek aandurften, een heel dominion
kwijt zijn, daar krijgen wij in hetzelfde gebied steun-
punten. Onze menschen weten waar zij terecht kun-
nen in Batavia; de synodocratische menschen niet.

Wie weet, of niet straks, als de aan „insiders“ al
lang duidelijke afwijking der Indische menschen, ook wel
hunner te gortig wordt, ze straks bij de oude Gere-
formeerde kerk van Batavia, die weer artikel 31 onder-
houdt, om steun moeten aankloppen?

Och, neen, veel zullen het er niet zijn. De haat is
te diep. Het bederf te onduidelijk. De belangstelling
te matig.

Maar die door allerlei vooroordeelen tegen ons zijn
opgehitst — ook daar komt eens een eind aan —, en
dan tenslotte de feiten zich te machtig zien worden,
die zullen toch, voorzover ze zelf nog niet weggezon-
ken zijn in het negativisme, waartegen Dijk, de Graaf,
en al die anderen, niets meer beginnen kunnen, tot
nadenken komen.

Overal is er achteruitgang.

Maar als wij ons geroepen weten tot een positieve
taak: volharden in de reformatorische lijn, dan grijpen
we moed: Mordechai, juffrouw Kuyper, ze willen ons
niet uit den zin. K. S.

BATAVIA.

Wie in staat is wat meer van nabij te volgen, wat
in de Gereformeerde Kerken van Ned. Oost-Indië ge-
schiedt, vraagt zich met steeds meer groeiende zorg
af wat de ontwikkeling der dingen daar brengen moet.
Moeten de Indische Gereformeerde Kerken nog anel-
der dan in het Moederland ondergaan door eigen zonde
en schuld?

In „Trouw“ van den 22sten April kon men het
volgende bericht lezen:

De classis sprak uit, de zelfstandigheid der Geref.
Kerken in Ned. Oost-Indië te begeeren. Zij weet, dat
hierbij bezwaren genoemd kunnen worden, maar meent,
dat toch dit staan naar zelfstandigheid roeping van de
Geref. Kerken in deze landen is. Zij is van oordeel, dat
een beslissing alleen genomen kan worden in overleg
met de Generale Synode der Geref. Kerken in Neder-
land, maar wenscht wel, dat deze beslissing valt op de
te houden Zendingssynode.

Ten aanzien van het kerkelijk conflict in Nederland
sprak de classis uit dat zij, afgesloten van Nederland
in de jaren van het conflict, met droefheid heeft kennis
genomen van de verscheurdheid, waarin zich het ker-
kelijke leven in Nederland bevindt, en hoopt, dat aan
deze verscheurdheid zoo spoedig mogelijk een einde
zal komen. Zij acht zich thans niet in staat, een oor-
deel uit te spreken over de in Nederland aanhangige
vragen; spreekt de hoop uit, dat de pogingen, die in
Nederland worden aangewend tot eenheid te komen,
zullen worden gezegend; verklaart, dat zij, evenals in
vroegere jaren, de attestaties van de leden van alle
kerken, die de Drie Formulieren van Eenigheid be-
lijden, die bij de kerken dezer classis worden ingediend,
blijft aanvaarden.

Kerkelijk gesprek.

De verhouding der Geref. Kerken in Indië tot de
Prot. Kerk in Indonesië overwegende, sprak de classis
uit, ten diepste overtuigd te zijn van de noodzakelijk-
heid tot samenbundeling van alle krachten in den strijd
voor Christus' Koninkrijk in Indonesië. Zij constateert
met blijdschap, dat in de Prot. Kerk zich het streven
openbaart, zich sterker te bezinnen op vragen van
belijdenis en kerkorde, en is van oordeel, dat het dien-
tengevolge noodzakelijk is, dat ook de Geref. kerken
zich nader op deze vragen bezinnen, in nauw contact
met de Prot. Kerk. Zij acht den opbouw van eigen
kerkelijk leven aan dit doel uitermate dienstbaar en
besluit, drie deputaten te benoemen voor de voort-
zetting van het kerkelijk gesprek met de Prot. Kerk
in Indonesië. Zij beveelt vooral ook plaatselijke samen-
spreking aan.

Ten opzichte van het zendingswerk in Zuid-Celebes

deed de classis de volgende uitspraak: Gezien het groote
belang van den zendingsarbeid in Zuid-Celebes in ver-
band met de toekomstige ontwikkeling van Oost-Indo-
nesië, overwegende de draagkracht van de zendende
kerk Soerabaja en de met haar samenwerkende kerken
Malang en Semarang, wenscht zij zich in haar geheel,
met Soerabaja als zendende kerk, achter dit plan te
stellen.

De classis besloot zich tot de overheid te wenden
met een getuigenis over de gezinsheereneniging als eerste
voorwaarde voor een herstel van de samenleving.

We willen op dit bericht enkele kanttekeningen
geven.

1e. De classicale vergadering van de Gereformeerde
Kerken in Indië sprak uit zelfstandigheid te begeeren.
Wat bedoelt ze daarmee? Wat voor concreten inhoud
heeft deze zelfstandigheid? Ziet zij soms de Indische
Gereformeerde Kerk (enkelvoud) als een „afdeeling“
van de Nederlandsche Gereformeerde Kerk (enkel-
voud) en wil ze zich nu als zelfstandig „lichaam“
organiseeren? Is zij reeds geheel en al door de idee
van een „landskerk“ ingepalmd? Of, nog erger, leven
de menschen in Indië er reeds onbewust, en dus als
vanzelf, uit?

Ik wil eerlijk zeggen, dat ik die heele idee van het
„begeeren van zelfstandigheid“ niksens acht. Wie
oog, of lever: hart heeft voor de schriftuurlijke
prediking t.a.v. de kerk weet, dat alle Indische kerken
reeds van den aanvang af zelfstandige kerken
zijn geweest, althans hadden moeten zijn. Net als
de waarlijk Gereformeerde Kerken in heel de wereld!
De Indische Kerken leefden alleen met de Nederland-
sche Kerken in een verbond om verschillende gemeen-
schappelijke belangen te verzorgen. Natuurlijk
is het mogelijk, dat zaken, die men voorheen gemeen-
schappelijk regelde, in het vervolg beter afzonderlijk
geregeld kunnen worden — wat voor belemmering is
er dan, dat in het vervolg ook te doen? Ja, wat willen
de Indische Kerken eigenlijk? Willen ze geen
ton meer voor het werk onder de verstrooiden? Col-
lecteeren ze liever niet voor de Theologische Hoog-
school en de Vrije Universiteit? Het zou te begrijpen
zijn, maar is dat zelfstandig-wording? Gaan ze een
eigen Hoogschool oprichten? Sturen ze geen afge-
vaardigden meer naar de Nederlandsche Generale
Synodes? Maar nog eens — al wil ze dit alles, is dit
zelfstandig-wording? Ik begrijp er niets van,
want die zin over het begeeren van zelfstandigheid
wordt geschreven, terwijl men — vooral ook in Indië
— weg is van de oecumenische beweging en droomt
van een internationale Synode. Gaat men een, naar
Gereformeerde opvatting organisatorisch (gelukkig!)
zeer los contact beëindigen, terwijl men op hetzelfde
moment misschien reeds bewogen, ja, vooral „bewogen“
pleit voor een internationale synode?

Of zit er misschien meer achter dit streven?

2. Ja, zit er meer achter dat „begeeren“ naar zelf-
standigheid?

Ik durf die vraag stellen, omdat onmiddellijk na
dien zin over het zelfstandigheids-begeeren der In-
dische Kerken over het conflict der Nederlandsche
Kerken wordt gesproken.

Dat wordt aanvankelijk heel „netjes“ en „christe-
lijk“ gedaan — daar niet van! Er is „met droefheid
kennis van genomen“ en er wordt „gehoopt“ op een
„einde“, en dan wel een „zoo spoedig mogelijk“ einde
van de „verscheurdheid“. Het klinkt inderdaad ook
zeer „burgerlijk“! Dat komt misschien wel vanwege
de aanwezigheid van Ds Verkuil in Batavia. Die had
van jongsaf al zoo veel op met de burgerlijkheid der
kerk.

Maar na dit nette, gladdes zinnetje komt er wat
anders. We lezen namelijk voorts, dat de classis „zich
thans niet in staat acht, een oordeel uit te spreken
over de in Nederland aanhangige vragen“.

Ja, zoo staat het er.

Laat ik met de deur in huis vallen — ik vind deze
uitspraak in een woord: schandelijk.

Ik wil het scherp zeggen: dit zinnetje is de open-
baring van dien on-christelijken en on-kerkelijken
geest, die de kerk in Nederland bezig is in een tij-
tempo te verwoesten!

Laat me er wat meer van zeggen.

Het is voor een groot deel de schuld
van de afgevaardigden der Indische
Kerken, dat we in de ellende zitten.

Waarom? Wel, op de geheime synodevergadering
van 1942, waarop beslist moest worden of men zou
verder gaan met de behandeling der leergeschillen
stonden de afgevaardigden der Indische Kerken op de
wip. Hadden zij „goed“ gestemd, dan zou van een
behandeling der leergeschillen nooit sprake geweest
zijn en was deze ellende ons bespaard. Maar zij stem-
den slecht en de misère, welke ze in Indië nu be-
treuen, kwam.

Voorts: op de laatste Zwolsche synode der synodo-
cratische Kerken waren de afgevaardigden der Indi-
sche Kerken aanwezig. En — als gewoonlijk — ze
zeiden niet veel, maar ze stemden wel. En als maar
vóór, vóór, vóór. Voor de handhaving der schorsingen
en het weersinwekkend gedoe rond en met de ver-
vangingsformule. En er werd ook toen geboden en
gewerkt in het „beseft“ van de leiding des Heiligen
Geestes.

Verder: laten we elkaar recht in de oogen kijken:
de Indische menschen vinden die heele geschiedenis
van de leeruitspraken en wat daarmee samenhangt

grootte nonsens. Innerlijk ergeren ze er zich verschrikkelijk aan. Ze hebben er wel degelijk een oordeel over, en wel een zeer gepeperd. Ik durf dit schrijven, omdat ik schrijf wat ik zelf heb gelezen en gehoord. In een openhartige bui zeggen ze tegen de Nederlanders: probeer toch die rommel op te ruimen. Is dat een kerk, die zóó doet in dezen tijd? Je schaamt je tegenwoordig Gereformeerd te zijn! (Die laatste zin komt, geloof ik, toch niet uit een goeden geest — dit tusschen haakjes.)

Dan: de Indische Kerken hebben eenvoudig het recht niet zoo te schrijven. Ze hebben van Godswege den plicht tot oordeelen. Ook hun wordt van God toegedreund, dat zij moeten beoordeelen wat ook in haar naam en dus door haar zelf (indien ze niet positief spreken) gedaan werd en wordt. We hebben in de Kerk van Christus het recht niet, om ons bezig te houden met die zaken en kwesties, waarover we eens graag zoo ons eigen woordje willen spreken, om dan de andere, die ons niet „liggen“ en die we ákkelig en náár vinden, maar aan den kant te schuiven. Ja, de Indische Kerken moeten oordeelen. Ze zeggen wel, dat ze zich niet in staat achten een oordeel uit te spreken. Maar dat is een leugen. Ze zijn er wel toe in staat, net zoo goed als de Nederlandsche Kerken. Wellicht nog beter. Want zij zitten er niet boven op! Er worden van haar immers geen diepe, zware en gecompliceerde Kerkhistorische studiën verlangd. Ze moeten zakelijk kerkelijke besluiten en handelingen beoordeelen, met officiële stukken. Ze zijn er van Godswege toe verplicht en ook volkomen toe in staat, als ze de moeite maar nemen te doen wat haar is opgelegd. Minstens zoo goed als ze in staat zijn tot een oordeel over Ling-gadjati — want dat is — althans ten deele — politiek. Maar dit gaat puur en alleen, maar ook ten volle over de Kerk.

En eindelijk nog eens: het is niet wáár wat de classis Batavia schrijft. Ze oordeelt wel over de zaak! Want ze schrijft in hetzelfde stuk, dat ze, zonder eenige reserve attestaties van die Kerken, welke de Drie Formulieren onderschrijven, blijven aanvaarden. Dit is een feitelijke en zakelijke veroordeeling van de daden van de eigen kerken, ook van de Indische Kerken, in Zwolle vertegenwoordigd. Of is God en is Christus voor Nederland soms een andere dan voor Indië en is zijn verbond en doop een andere?

Dit alles overwegend, vraag ik nogeens: zit achter het begeren naar zelfstandigheid soms wat meer? Zit er iets achter, wat niet wordt uitgesproken, maar degelijk bedoeld? Is deze „zelfstandigwording“ soms een verkapt „vrijmaking“? Als dat zoo is, is ze een zoo afschuwelijk gedoe, dat ik er geen woorden voor heb. Ze is dan niet koninklijk, niet oprecht, ze is vlucht uit de verantwoordelijkheid, ze laat kerken van Christus, waarmee men in een verbond en in

de gemeenschap der heiligen leeft, in de ellende zitten. Ze is dan uiting van den Kains-geest.

Ik zou de Indische Kerken uit alle macht, en ik ben er diep van overtuigd: in Gods Naam, willen toeroepen: U mag niet „zelfstandig worden“ vóórdat U aan de Nederlandsche zuster-kerken den grooten liefdedienst hebt verricht van het zich met haar confronteeren voor Gods aangezicht ten aanzien van wat in de Gereformeerde Kerken van Nederland is geschied. Het is vlucht, het is verraad van Gods zaak en van zijn kerk indien U niet spreekt. U moet, U moet. Hoe dat spreken zal uitvallen is een tweede. Maar indien ge niet spreekt verloochent ge Christus!

3. Helaas is het bovenstaande niet het eenige wat we schrijven moeten.

Er wordt in dit besluit van de classis Batavia ook over de Indische Protestantische kerk gesproken.

En als we dit schrijven weer goed overwegen, is het weer zoo slecht, zoo on-kerkelijk, zoo on-waarschijnlijk, dat men er van schrikt.

Vooreerst: de eigen Indische Kerken, vertegenwoordigd door haar eigen afgevaardigden, hebben ongeveer een half jaar geleden over die samenwerking enz. met andere kerken een besluit genomen.

In dat besluit stond vooreerst, dat bij alle zoeken van eenheid en samenwerking met alle christgelovigen moet vastgehouden worden aan dezen eisch, dat de „belijdenis van Jezus Christus als God en Zaligmaker — in haar onverzwakten en schriftuurlijken inhoud gehandhaafd worde“ en dat niet alleen „formeel“ maar zeker ook „materieel“.

Gebeurt dat in de Indische Protestantische Kerk?

Men weet in Indië, dat dit niet geschiedt.

Bovendien, dezelfde synode verklaarde, dat het streven naar eenheid en samenwerking van de geloovigen „een zaak is welke niet alleen haar aangaat, maar alle Geref. Kerken die naar het oordeel der synode zich hierover zullen te beraden hebben in de Oecumenische Geref. Synode D. V. in 1948 te Amsterdam te houden.“

Nu wil ik aanstonds zeggen, dat gezien de historie der Geref. Kerken deze beslissing niet erg betrouwbaar aandoet. Precies hetzelfde is eenmaal besloten omtrent de leergeschieden, maar toen het zoo uitkwam, knapte men het zaakje toch maar zelf op.

Maar men moet in ieder geval beginnen met een besluit uit te voeren als men er zich niet publiek van heeft vrijgemaakt!

En eindelijk: dit besluit is onwaarsachtig! Men spreekt nog van een „kerkelijk gesprek“ — maar men is veel verder. Men heeft de kerkelijke samsmsmelting reeds volledig tot stand gebracht. Want het hart, de ziel, de kern, het een en het al in Christus' kerkvergaderend werk is de prediking. Wanneer men daarin één

is, is er de eenheid. Al is men „organisatorisch“ en „administratief“ nog geheel gescheiden. Wat doet een organisatie en een administratie in Christus' kerk? Die zijn volkomen secundair. Waar men elkaar over en weer in den ambtelijken dienst des woords erkent en aanvaardt, is de kerkelijke eenheid principieel, wijl voor Gods aangezicht en onder de aanroeping van Jezus Christus, een feit geworden en bezworen. En dat heeft men in Indië reeds gedaan.

Wat bazelt men dan nog over een „gesprek“ en houdt men zichzelf en anderen op met modetermen als „samenbundeling van krachten in den strijd voor Christus“ komt in Indonesië en „bezinnen op vragen van belijdenis en kerkorde“?

4. Zit er wat achter dit besluit, wat niet gezegd wordt?

We vragen dit nogeens, terwijl we nog eens den neus drukken op dat stukje uit Trouw.

Want het ontgaat ons niet, dat in den aanvang van dit Aneta-bericht even gesproken wordt over de Geref. Kerken in Ned. Oost-Indië, maar dat in het vervolg gesproken wordt over Indonesië.

Dit overwegend moeten we weer vragen: waarom vraagt men „zelfstandigheid“ — die men reeds heeft? Waarom wil men een contact dat er is en een verbond dat bestaat verbreken, terwijl men het leggen van een dergelijk contact en het sluiten van een dergelijk verbond met alle Gereformeerde Kerken van de heele wereld als een schoone vrucht van het Oecumenische streven en als de doorbraak der „Oecumenie“ zou bejubelen?

Wil men ook „kerkelijk“ met Gouverneur Generaal van Mook méé, of liever, wil men hem met alle geweld vóór zijn?

En dit alles overwegend zien we het gebeuren: de kerk zinkt weg.

Ja, ja, toen de Nazi's het hadden over Gods stem, Gods opdracht, tot ons komend uit de groote, historische wending, toen hebben ze brnaf gescholden.

Maar nu: de Kerk van Indië draaft achter de fritten aan en laat er zich door normeeren, dat het een lieve, neen, een vreeselijke lust is. Sprekt God niet in de Revolutie? Ja, ja, ik begin de Verkuil te begrijpen, toen hij zei: een reformatie is nooit heelemaal goed en een revolutie is nooit heelemaal verkeerd.

Ja, God in de historie, in de revolutie. Ik bedoel „god“ in de historie, in de revolutie.

Maar Jeremia riep: O, land, land, land hoort des HEEREN woord!

En de Kerk die niet in al haar spreken en handelen in heel haar strijd en stijl door dit woord beheerscht wordt, gaat onder. Ze wordt een N. V. tot exploitatie van (onachtelijke) stichtelijkheid, een religieuse gemeenschap van hen die de „wending“ in de geschiedenis verstaan, een godsdienstige exponent van de „grootte doorbraak“ of iets van dien aard.

POPULAIR-WETEN - SCHADDELUKE SCHETSSEN

OM HET HART DER REFORMATIE. X.

Het woord bevat alle beloften Gods, en het geloof neemt ze alle aan. De inhoud van het woord is Christus, de gansche Christus.....

Dr H. Bavinck.

Nadat Smeedes de vier, ten onrechte als zoodanig aangevoerde „gronden“ voor het doopen der kinderen als denkbeeldig heeft gesignaleerd en ze daarom heeft afgewezen, noemt hij vervolgens de x. werkelijke, Schriftuurlijke gronden daarvoor.

Het zijn er twee:

Allereerst het verbond der genade, „hetwelk God heeft opgericht, en waarin de geloovigen ingaan, wanneer zij de beloften des verbonds aannemen door het geloof, Joh. I: 12, waardoor zij dan bondgenooten worden, in in welk verbond dan ook hunne kinderen begrepen zijn volgens het formulier des verbonds of der verbondsbelofte, Gen. XVII: 7“.

En vervolgens noemt hij als grond het feit, dat aan de kinderen „zooowel de beloften van vergeving der zonden, heiligmaking enz. gedaan worden als den volwassenen, Hand. II: 39“.

Men ziet: zonder eenige reserve of restrictie wordt van de kinderen der geloovigen door Smeedes betoogd, dat ze in het verbond zijn begrepen en dat hun de beloften toekomen.

Wanneer nu deze afgescheiden ouderling het bovenstaande omtrent de plaats van de kinderen der geloovigen in het verbond Gods heeft gezegd, gaat hij vervolgens aantoonen, dat die kinderen nu ook inderdaad op deze gronden gedoopt moeten worden. Het is een lust na te gaan hoe keurig dit jonge boekhoudertje redeneert.

Hij „bewijst“ dat als volgt:

Vooreerst: op die genoemde gronden werden in het

Oude Testament de kinderen besneden. In plaats van die besnijdenis is nu in het Nieuwe Testament de doop gekomen! Men leze Col. II: 11—13 „hetwelk ook in den Catechismus, Vr. 74, als bewijs wordt bijgebracht“. Welnu, als dit zoo is, dan moeten de kinderen des verbonds, die de belofte hebben, thans gedoopt worden.

Dan: omdat aan de kinderen der bondgenooten, uit kracht van dat verbond, de beloften toekomen, behooren zij tot de Kerk van Christus, en daarom „moeten zij ook door dit sacrament er van verzegeld, en van de kinderen der ongeloovigen onderscheiden worden, en zoo Christus' veld- en merkteeken dragen“.

En tenslotte: omdat de practijk van de Apostelen geweest is geheele gezinnen te doopen, „waaronder mogelijk ook kinderen waren, Hand. X en XVI“.

Na dit betoogje, waarin dus aangetoond werd, dat de kinderen der geloovigen inderdaad, en dat op de genoemde gronden, gedoopt moeten worden, smeedt Smeedes de volgende schakel van zijn redeneering.

Hij gaat dan n.l. aantoonen dat alleen de kinderen der geloovigen en dus geen andere gedoopt mogen worden.

Men voelt het: hier komt de Scholtiaan om den hoek! En ook het eigenlijke doel van het geheele artikel. Want alles wat Smeedes zegt is op dat ééne punt gericht.

We zullen ook dit onderdeel van het betoog onder de loupe nemen. Er staat weer heel wat moois in!

Alleen de kleine kinderen der geloovigen mogen gedoopt worden, want:

1e De Heere Jezus heeft maar één doop ingesteld „welke de belofte des genadeverbonds verzegelt aan de geloovigen“. Deze belofte is alleen gedaan aan de geloovigen en „hun zaad en dus ook alleen hunnen kinderen, uit kracht der belofte in het verbond zijnde“. Dezen allen „mogen en moeten gedoopt worden“.

2) Smeedes verwijst hier naar: Hand. II: 39; I Cor. VII: 14; I Cor. XII: 13; Cat. Vr. 74; Geloofsbel. art. 34.

3) Verwezen wordt naar Matth. 28: 17; Marc. 16: 15; 16; Gen. 17: 7 en 21: 10, 11, 12; Geloofsbel. art. 34; Cat. Vr. 69, 70 en 71.

2e De Apostelen hebben „geen andere kinderen gedoopt, dan waarvan de ouders geloovig geworden waren.....“ of althans belijdenis des geloofs hadden afgelegd. Daarom kunnen wel huichelaars voorkomen, maar deze zijn, „hoewel naar den lijchame in de Kerke..... echter van de Kerke niet“.

3e Het onderscheid tusschen de volken is weggenomen en daarom is het genadeverbond thans niet meer een nationaal verbond, „of liever het verbond der genade (is) niet meer met ééne geheele natie opgericht, gelijk van Abraham tot op Christus“. Het is nu „niet met geheele natien, maar met de geloovigen uit alle geslachten, talen en natien en met die alleen opgericht“. En daarom komt „thans alleen hunnen kinderen de belofte toe“. En dezen alleen mogen gedoopt worden.

4e Alle ceremoniën en schaduwen zijn afgeschaft. Nu was de besnijdenis „niet alleen een Sacrament des genadeverbonds voor de geloovigen, Rom. IV: 11 en 12, aan dezelve verzegelde de besnijdenis des harten door Christus“. Ze was bovendien een ceremonie welke aan de Joden de belofte verzegelde, dat de Messias naar het vleesch uit Israël zou voortkomen. Daarom moest al wat mannelijk was, besneden worden en aan deze, met bloedstorting geschiedende besnijdenis waren alle Israëlieten precies als aan de overige ceremoniën, gebonden.

Nu hebben evenwel alle ceremoniën opgehouden te bestaan. Daarom is ook de besnijdenis „afgedaan“. En de doop is nu uitsluitend een sacrament, dat de verbondsbelofte aan de geloovigen verzegelt, en aan de kinderen van die geloovigen, en aan die kinderen ALLEEN.

Bij het overwegen van dit argument worden we weer getroffen door een fijne onderscheiding welke Smeedes heeft ontdekt en op zijn manier onder woorden heeft gebracht. In de laatste jaren is in het Gereformeerde theologische denken gangbaar geworden de onderscheiding tusschen voorzegging en toezegging. Een voorzegging, zoo betoogde men, is een Goddelijk woord, betrekking hebbende op een toekomstig gebeuren, dat plaats zal vinden ondanks alle geloof of ongeloof van hen wien het aangaat. Een dergelijke voorzegging is b.v. de aankondiging van Christus' eerste en tweede komst. De

*) Verwijzing naar: Hand. 10; Hand. 16: 6; I Cor. 1: 16.

n „organisato-
scheiden. Wat
ie in Christus'
ar men elkaar
les woords er-
id principieel,
anroeping van
erworen. En
eeds ge-

rek" en houdt
men als „sad
voor Chris-
p vragen van

t niet gezegd
eens den neus

aanvang van
over de Ge-
st in het ver-
e.

m: waarom
reeds heeft?
is en een ver-
men het leg-
uiten van een
e Kerken van
van het Oecu-
r „Oecumené"

leur Generaal
met alle ge-
gebeuren: de

r Gods stem,
grootte, histo-
scholden.

hier de feiten
het een lieve,
od niet in de
te begrijpen,
elemaal goed
eerd,
tie. Ik bedoel

nd hoort des

ken en han-
tiff woord be-
en N. V. tot
heid, een re-
nding" in de
exponent van
ard.

kinderen ge-
worden wa-
doofs hadden
helaars voor-
den ligchame
det".

t is wegge-
nus niet meer
bond der ge-
atie opgerigt,
it is nu „niet
oovigen
met die al-
thans alleen
dezen alleen

n afgeschaff.
n Sacrament
Rom. IV : 11
snijdenis des
een ceremo-
gelde, dat de
voortkomen.
esneden wor-
thiedende be-
s aan de ove-

gehouden te
„afgedaan".
ment, dat de
verzegelt, en
an die kinde-

worden we
eiding welke
onder wor-
is in het Ge-
ar geworden
gging en
zoo betoogde
hebbende op
l vinden on-
den het aan-
b.v. de aan-
e komst. De

1 Cor. 1 : 16.

De Schrift zegt dit eenvoudiger en duidelijker: de kerk wordt een hoer, die door de wereld dwaalt, probeerend zich zelf aan den man te brengen. C. V.

THEOLOGISCHE HOOGESCHOOL-DAG.

Vriendelijke raad: neem uw agendum en teken het volgende aan.

In overleg met het College van Hoogleraren heeft de commissie tot voorbereiding van den Theologische Hoogeschool-dag besloten, te voldoen aan den van vele zijden geuiten wensch, om den Hoogeschool-dag niet in Juni of Juli, doch in September te houden. Velen zijn van oordeel, dat er in September meer belangstellenden tijd zullen vinden voor een reis naar Kampen dan in begin Juli of eind Juni. We krijgen dus den School-dag niet na de sluiting van den éénen cursus, doch vóór den aanvang van den anderen. Het zal, naar ondersteld wordt, met name voor de bewoners van het platteland, welkom zijn. En het platteland is altijd de conserveerende kracht geweest voor kerk en school; de stad wordt door het land gevoed.

Daarom deelen we nu reeds mede dat de bidstond vóór den Schooldag is bepaald op Woensdagavond 24 September, en de Schooldag zelf op Donderdag 25 Sept. Op Vrijdag 26 Sept. is dan des morgens inschrijving van nieuwe studenten, des middags recensie van de reeds eerder ingeschrevenen, en des avonds 8 uur opening van den cursus. MISSCHIEN is er predikantenconferentie op Woensdag 24 Sept., maar daar hebben anderen over te beslissen. Over het programma volgen later wel mededeelingen. We hopen de oude en nieuwe getrouwen weer te zien. Het is in 1946 aan allen goed bevallen. En al is er niet meer zóoveel nieuws te belevens als toen, toch vernieuwt zich nog onze jeugd van dag tot dag. We kunnen niet genoeg den Heere dankbaar zijn voor wat Hij in onze uitgeleide Hoogeschool aan onze Kerken geeft. Het is een lust, er te verkeerren en te werken. K. S.

STICHTING VOOR DE FINANCIËLE VERZORGING VAN DE OPLEIDING TOT DEN DIENST DES WOORDS IN DE GEREFORMEERDE KERKEN IN NEDERLAND.

(Vrijgemaakt naar Art. 31 K.O.)

Het Bestuur der Stichting deelt mede, dat door wijlen br. M. KOELEWIJN te Bunschoten-Spakenburg aan haar is gelegateerd een bedrag van f500 minus 5 pct. successierechten, zijnde dus f475, dat met groote dankbaarheid door haar is aanvaard.

Namens het Bestuur,

C. LETTINGA,
Penningmeester.

eerste werd en de tweede wordt werkelijkheid geheel onafhankelijk van de vraag, of de menschen haar geloovig verwachten of niet. Een toezegging evenwel noemde men het door God gesproken woord, dat zich richt tot de geloovigen en hun zaad met bevel van geloof en bekeering. Daarbij, in één adem om zoo te zeggen, den gehoorzamen kinderen den zegen des verbonds belovend en de ongehoorzame bedreigend met de Goddelijke wrak. Deze toezegging is dan speciaal de belofte welke door de sacramenten verzegeld wordt. Men ziet uit het bovenstaande onmiddellijk dat Smeedes deze onderscheiding zakelijk reeds heeft ontdekt.

5e Wij hebben geen uitdrukkelijk bevel van God ontvangen, dat de kinderen gedoopt moeten worden. Zoo'n bevel had God in het Oude Testament ten aanzien van de besnijdenis wel uitgevaardigd. Wij bedienen nu den doop aan de kinderen, geleid door gevolgtrekkingen, gemaakt uit wat door God in het Oude Testament eenmaal werd gesproken. Krachtens deze gevolgtrekking moeten we aanvaarden dat alleen aan de geloovigen en hun kinderen de beloften van het genadeverbond toekomen. Maar dan vloeit hier ook weer uit voort, dat alleen die kinderen gedoopt mogen worden. Want een andere grond om de kinderen te doopen, dan deze verbondsbelofte, is er niet.

6e De leer van de Gereformeerde Kerken is blijkens haar formulieren van eenigheid en liturgie eveneens deze, dat men uitsluitend de kinderen der geloovigen mag doopen.

Smeedes gaat dit nu in bijzonderheden aantoonen.

Dit doende, wijst hij erop, dat volgens den Catechismus, vraag en antwoord 74, de kinderen gedoopt moeten worden omdat ze in Gods verbond en in zijn gemeente begrepen zijn. Met dit verbond — aldus Smeedes — wordt blijkens den bij deze uitspraak aangehaalden tekst Gen. XVII : 7, het genadeverbond bedoeld. Nu leeft een ieder, die niet door het geloof het verbond der genade inwilligt, toestemt en aanneemt, onder het verboden werkverbond. Alleen door het geloof „gaat” men „over” in het verbond der genade en behoort men tot de gemeente Gods. Deze gemeente bestaat volgens artikel 27 der geloofsbelijdenis en vraag en antwoord 54 van den Catechismus en het „formulier des verbonds” (Gen. XVII : 7) uit de geloovigen en hunne kinderen.

VERZOEK AAN ALLE KERKERADEN DER GEREFORMEERDE KERKEN IN NOORD-HOLLAND.

Op Zaterdagmiddag 10 Mei a.s. wordt er in het gebouw „De Zuidpool” te Amsterdam-West een contactvergadering gehouden, uitgaande van de Afd. Noord-Holland van J. V. op G. G. (Vrijgemaakt) en de P. P. C. der M. V. op G. G. in Nederland. Op deze vergadering worden verwacht 2 afgevaardigden van elken kerkeraad in Noord-Holland en de leden van de beide besturen. De H. Vogel van Amsterdam-Zuid zal op deze vergadering een kort resumé geven over het Jeugdwerk (J. V. en M. V.). Het doel dezer vergadering is: Het Jeugdwerk meer onder de aandacht van de kerken te brengen! Laat daarom geen enkele kerkeraad ontbreken. Kerkeraden, die doop omstandigheden geen aparte uitnodiging ontvingen, gelieven dit bericht als zoodanig te beschouwen. Vanaf het station is het gebouw te bereiken met lijn 13.

Voor de afdeling,

H. P. VAN HELDEN,
1e Secretaris.

OPVOEDING EN ONDERWIS

S.S.R. EN DE GRONDSLAG DER DRIE FORMULIEREN.

III.

Nu zal men mogelijk vragen: maar, is, als de zaken aan de Leidsche Universiteit zoo staan, studeeren daar voor gereformeerde studenten nog wel toelaatbaar? Alle vruchten toch, die de Leidsche Universiteit nu, na 1945, afwerpt, zijn toch in wezen civitas-academica-vruchten. Mag hij deze spijze van den kwaden boom wel nuttigen?

Ik geloof stellig van wel.

Als zwakste argument voor deze meening zou ik aan willen voeren, dat, indien dit niet mocht, de Unie S.S.R. evenals het vroegere Hendrik de Cock, daarmee zonder meer, veroordeeld zouden zijn.

Als volgend argument wil ik aanvoeren, en dat is m.i. sterker: in de Openbaring aan Johannes wordt ons bekend gemaakt, dat de gekochten door het Lam koopen wat zij noodig hebben van de aanbidders van het Beest; wel komt aan dien handel, aan dat betrekken van het voor het leven noodige, een eind, maar..... door een actie van het Beest zelf! Het Beest zelf geeft op een gegeven moment aan allen, een merkteken op de rechterhand of voorhoofd; en die alleen, die het beeld van het beest aanbidders, mogen blijven koopen en verkoopen. Dan, en..... door een actie van de wereld zelf, begint de groote boycot van de aanbidders van het Lam. Wij lezen dan ook

We vestigen er de aandacht op, dat ook hier weer zonder eenige reserve van de kinderen gezegd wordt: ze zijn in Gods verbond en behorende tot Gods Gemeente, en dit beweert Smeedes, terwijl hij te voren gezegd had, dat er bij de kinderen der geloovigen al niet van „inwendige heilichheid” mag gesproken worden.

Maar: de Catechismus noemt in vraag en antwoord 74 nog een tweeden grond voor het doopen van de kinderen der geloovigen. Hun worden, volgens Hand. II : 39 zoowel als den volwassenen de beloften, namelijk van de vergeving der zonden enz. toegezegd.

Scherp zijn doel voor oogen houdend wijst Smeedes er dan weer op, dat alleen aan de kinderen der geloovigen en dan van echt-geloovigen de belofte „gedaan” is. Dit blijkt vooral ook als we den Catechismus op dit punt vergelijken met de Dordtsche leerregels. Deze roepen het immers uit, dat de kinderen der geloovigen heilig zijn zóó, dat godzalige ouders niet moeten twijfelen aan hun verkiezing en zaligheid zoo ze jong sterven. En voor dit heilig-zijn der kinderen voeren zij dezelfde teksten aan, welke de Catechismus noemt als grond voor den kinderdoop! Hieruit blijkt, dat „de Gereformeerde Kerk” de belofte van het genadeverbond, die de grond zijn, zoowel van het doopen der kinderen als van hun heilichheid, dan ook alleen aan godzalige ouders en hun kinderen toekent. Kwam deze belofte ook aan ongelovige ouders en hun kinderen toe, dan zouden óók deze niet moeten twijfelen aan de verkiezing en zaligheid van hun jong stervende kinderen. En dat ware dwaasheid.

Het is duidelijk wat Smeedes wil. Als hij voor: „kinderen der geloovigen” lezen mag: „kinderen der godzaligen”, dan wordt wat hij bewijzen wil nog sterker geaccentueerd. Als men van „kinderen der geloovigen” spreekt, dan kan men deze uitdrukking in een vervlakt zin, zoo ongeveer synoniem met: „kinderen van niet-heidenen” opvatten. Maar dat lukt niet met het „kinderen-van-godzalige-ouders” natuurlijk niet.

Toch is deze redeneering van Smeedes niet juist! Hij heeft in zijn hier weergegeven vergelijking tusschen de leerstelling uit den Catechismus en de pastorale opwekking uit de Dordtsche leerregels het geheel verschillende kader waarin en de geheel andere tendenz waarmee deze twee uitspraken gegeven worden, veronachtzaamd.

nergens, dat b.v. Paulus weigert brood te eten of vleesch, omdat de tarwe, die het brood leverde, verbouwd was door een heiden. Alle spijze is goed, mits met dankzegging genomen zijnde. Christus heeft ons dan ook niet weggenomen uit deze wereld, maar ons er midden in geplaatst; wij mogen van haar voortbrengselen, of dat natuurlijke of kunstmatige zijn, gebruik maken. Als wij de laatste jaren op de hoogte gekomen zijn van de bacteriostatische werking van verschillende sulfonamiden en van antibiotica als penicilline, dan mogen wij die in de therapie gerust toepassen, ook al ligt aan het ontdekken en de bereiding van die stoffen, arbeid ten grondslag van niet-christelijke onderzoekers.

Alleen maar, wij moeten ons bewaren voor den Booze. En daar komt een tijd, dat het gebod tot ons zal uitgaan: „Gaaf uit van haar, n.l. van de groote stad Babylon, vanuit het centrum der volgroeide wereldheerschappij, gaat uit van haar, mijn volk, opdat gij aan haar zonden geen gemeenschap hebt; niet allereerst, opdat gij van haar producten niet meer een dagelijksch gebruik zoudt maken.

Het vergaren van de kennis, noodig voor de uitoefening van een bepaald beroep, aan een onzer Rijkswetenschappen, acht ik dus zeer zeker geoorloofd. Natuurlijk niet: het indrinken van de onschijnlijke theorieën, die tegelijkertijd verkondigd worden. Voor het Booze moeten we ons bewaren; aan haar zonden moeten we geen gemeenschap hebben. Als wij, als gereformeerde studenten, werkelijk toekomen aan het bestudeeren van een bepaald onderwerp, hebben wij onze gedachten en overleggingen, onvoorwaardelijk gevangen te geven aan de Hellige Schrift.

Opdat ons heele leven sta in dienst van God.

Daarvan mogen wij het studentenleven niet uitzonderen. Voor het studentenleven gelden geen normen, die ontheffing zouden verleen van de normen, die God in Zijn Woord voor ieder mensch gegeven heeft. Als de geloovige in de Schrift vermaand wordt, niet wereldgelijkvormig te leven, dan geldt ook voor den student, dat zijn leven moet zijn een leven volgens het schema van het Koninkrijk der hemelen. Als van de geloovigen geëischt wordt, dat hun burgerschap in de hemelen moet zijn, dan mag de student niet in de allereerste plaats civis academicus zijn, maar dan moet zijn academisch burgerschap bepaald, genormeerd worden door zijn burgerschap in het Koninkrijk der hemelen.

U zult mij mogelijk nog tegenwerpen: maar heeft de gereformeerde student dan geen taak tegenover zijn niet-christelijke medestudenten? Heeft hij zich alleen maar af te zonderen, heeft hij alleen maar te nemen en ook niet te geven?

Zeer zeker! Ook dat behoort tot zijn taak. Omdat het een deel is van de taak van ieder geloovige. Wij moeten allen zijn een licht op den kandelaar. Wij heb-

In de in geding zijnde vraag van den Catechismus gaat het over de van iedere geloofactiviteit der kinderen onafhankelijke structuur van het verbond, voor zoover deze die kinderen betreft — de Dordtsche leerregels geven in de onderhavige uitspraak een richtsnoer voor het subjectief geloofsleven van bepaalde ouders. In den Catechismus immers wordt de grond voor den kinderdoop getekend — maar de Dordtsche leerregels zeggen wat godzalige ouders in een bepaalde situatie mogen en kunnen doen. De Catechismus heeft het over iets, dat de „objectieve” positie der kinderen raakt, hij spreekt over de genade-ordening welke „voor” (dit woord op te vatten in den dubbel zin van: aan hun bestaan voorafgaande, en: te hunnen behoeve) de kinderen gereed ligt en waarin ze worden opgevangen bij, ja, reeds vóór hun geboorte — de Dordtsche leerregels zeggen wat „in” volwassen geloovigen in een bepaalde situatie gebeuren mag en kan door de worsteling des geloofs. De Catechismus geeft hier de formulering van een dogma — de Dordtsche leerregels daarentegen kondigen niet „een dogma af, dat voorwerpelijk vaststaat, maar (spreken) in onderwerpelijken zin en (zeggen), dat de ouders niet moeten twijfelen aan de verkiezing en zaligheid hunner vroegstervende kinderen”. En zij reiken „dezen troost niet uit aan de ouders in het algemeen, maar (alleen) aan de godzalige ouders; want andere ouders, die voor zichzelf geen belang stellen in hun eigen verkiezing en zaligheid, kunnen ook niet waarlijk bezorgd zijn over het lot hunner kinderen, hebben aan die vertroosting geen behoefte en kunnen ze ook niet genieten. Om waarlijk te gelooven, dat onze jonggestorven kinderkens de zaligheid deelachtig zijn, dienen wij zelven door een oprecht geloof de weldaden des verbonds te hebben aangenomen, en van onze eigen verkiezing en zaligheid verzekerd te zijn.”

Ook uit de Nederlandsche Geloofsbelijdenis put Smeedes een argument voor zijn stelling, dat alleen kinderen van geloovigen gedoopt mogen worden. Lezen we in deze belijdenis, in art. 34, niet omtrent de wederdoopers, dat deze „niet trevreden zijn met een eenig doopsel dat zij eens ontvangen hebben, en daarboven verdoemen den doop der kinderkens der geloovigen, DEWELKE wij gelooven dat men behoort te doopen enz.”.

C. V.

3) Dr H. Bavinck, Roeping en Wedergeboorte, Kampen 1903, p. 118.